

Quickscan flora en fauna
V.S.O. School de "Keerkring"
te Woerden

Gemeente Woerden 07.014905

Registratiedatum: 09/12/2010
Behandelend afdeling RO
Afgehandeld door/op:

Ekoza
Ekoza
ecologisch onderzoek en advies

Arnhem, 12 oktober 2007

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en Faunawet	5
<i>Algemene Maatregel van Bestuur</i>	6
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	7
3. Onderzoeksmethode en gebiedsbeschrijving	8
3.1 Bronnenonderzoek	8
3.2 Terreinbezoek	8
3.2 Het plangebied.....	8
3.2 Voorgenomen ingreep.....	9
4. Resultaten	10
4.1 Bronnenonderzoek	10
4.1.1 <i>Beschermde gebieden</i>	10
4.1.2 <i>Beschermde soorten in het plangebied zelf en in de directe omgeving</i>	10
4.2 Veldonderzoek.....	11
4.2.1 <i>Flora</i>	11
4.2.2 <i>Reptielen</i>	11
4.2.3 <i>Amfibieën</i>	11
4.2.4 <i>Vissen</i>	11
4.2.5 <i>Zoogdieren</i>	12
4.2.6 <i>Vogels</i>	12
4.2.7 <i>Overige beschermde soorten</i>	12
5 Inventarisatie bomen en struiken	13
6. Conclusies en aanbevelingen	15
6.1 Volledigheid van het onderzoek	15
6.2 Conclusies	15
6.3 Vrijstellingen en ontheffingen.....	15
Literatuur	16

1. Inleiding

De V.S.O. school de "Keerkring" te Woerden gaat ingrijpend verbouwd en uitgebreid worden. Hiertoe zullen de huidige gebouwen gesloopt worden.

Bij de uitvoering van de voorgenomen sloop en nieuwbouw zal rekening moeten worden gehouden met het huidige voorkomen van op grond van de Flora- en faunawet beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep naar verwachting leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal vrijstelling of ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden verkregen. Bovendien dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten op beschermde natuurgebieden.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quick scan naar beschermde soorten. Deze resultaten kunnen dienst doen bij de onderbouwing van de eventuele ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet.

De quick scan betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied en de directe omgeving en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quick scan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. De quick scan is een momentopname op basis van best professional judgement en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten.

De quick scan betreft geen volledige veldinventarisatie. Een veldinventarisatie omvat verscheidene opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

Tevens is in deze rapportage een inventarisatie van het omringende groen opgenomen ten behoeve van een eventuele kapvergunning.

2. Wettelijk kader

Natuurwetgeving speelt een belangrijke rol bij het veranderen de bestemming van een terrein. In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is artikel 13 eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

- artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel

mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor verstoring (met wezenlijke invloed) van deze soorten kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen. Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming in Nederland is geregeld in de Natuurbeschermingswet. De

Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrictlijn)
- beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van LNV aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een versturende effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*

Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig

- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*

Verslechtings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

- *Kans op een significant negatief effect.*

Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning (met eventuele voorschriften en beperkingen, bv. compensatie)

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

3. Onderzoeksmethode en gebiedsbeschrijving

3.1 Bronnenonderzoek

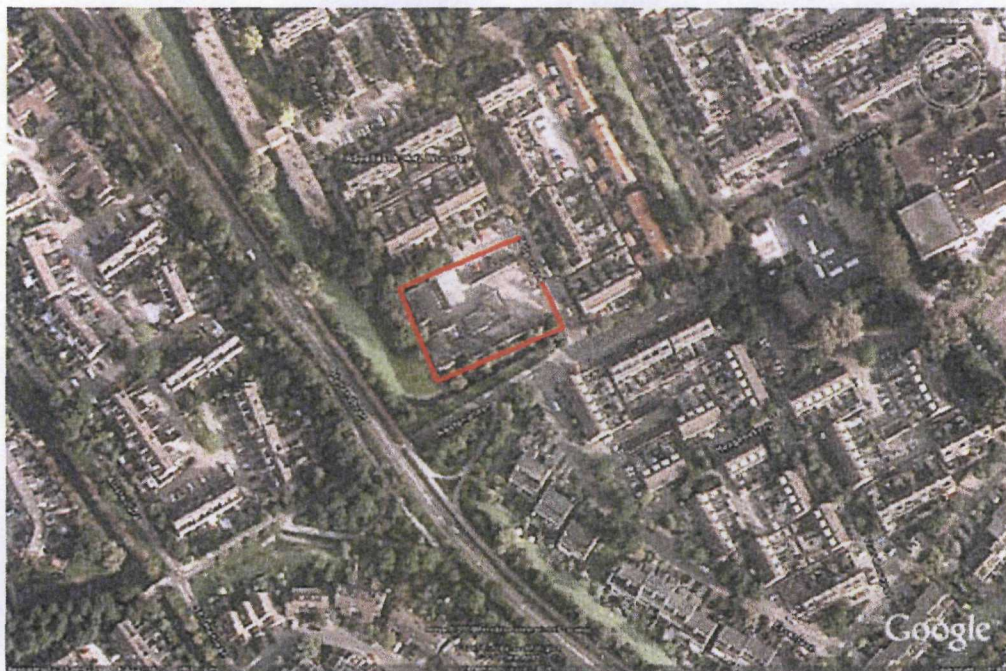
Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht en zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortengroepen geraadpleegd.

3.2 Terreinbezoek

Het plangebied is op 8 oktober 2007 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

3.2 Het plangebied

De onderzoekslocatie ligt in de bebouwde kom van Woerden aan de Abeellaan. Het betreft een schoolgebouw en de directe omgeving (groen).

Figuur 1 : Ligging plangebied in de bebouwde kom van Woerden (plangebied bevindt zich binnen rode omlijning).

Foto: Impressie van het onderzoeksgebied

3.2 *Voorgenomen ingreep*

De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de voorgenomen ingreep. De ingreep bestaat uit de sloop van de aanwezige gebouwen en het eventueel kappen van de aangrenzende beplanting.

4. Resultaten

4.1 Bronnenonderzoek

4.1.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is of maakt geen deel uit van een gebied dat is beschermd middels de Natuurbeschermingswet.

4.1.2 Beschermde soorten in het plangebied zelf en in de directe omgeving

Het onderzoeksterrein ligt in kilometerhok: x: 119 / y: 454.

Een eerste indruk van mogelijk aanwezige beschermde soorten geeft het Natuurloket (www.natuurloket.nl zie tabel 4.1). Deze gegevens moeten op de juiste manier geïnterpreteerd worden. Het plangebied omvat slechts een deel van het kilometerhok, de gegevens geven niet meer aan dan de soorten die in de directe omgeving aangetroffen zijn. Over het algemeen geldt dat deze gegevens zeker niet volledig zijn.

Tabel 4.1 Rapportage Natuurloket voor kilometerhok x: 119 / y: 454
(FF = Flora-en faunawet (categorieën 1, 2, 3); H/V = Habitatrichtlijn / Vogelrichtlijn; RL = Rode lijst). (Natuurloket, 9 oktober 2007)

Soortgroep	FF1	FF2/3	H/V	RL	Volledigheid	Detail	Actualiteit
Vaatplanten	2	-	-	6	goed		1975-2004
Mossen	n.v.t.	n.v.t.	-	-	redelijk		1996-2006
Korstmossen	n.v.t.	n.v.t.	-	-	niet		1991-2006
Paddenstoelen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	slecht		1991-2006
Zoogdieren	1	1	1		slecht		1996-2006
Broedvogels					niet	0%	1995-2006
Watervogels					niet		'96/'97-'03/'04
Reptielen					niet		1992-2006
Amfibieën	2	1	1	0	matig		1992-2006
Vissen					niet		1992-2006
Dagvlinders					goed		1995-2006
Nachtvlinders	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	redelijk		1980-2005
Libellen					redelijk		1992-2006
Sprinkhanen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		redelijk		1992-2006
Overige ongewervelden					slecht		1992-2006

Het Natuurloket geeft aan dat de meeste soortgroepen niet, slecht of matig zijn onderzocht. Er zijn enkele zoogdieren, waaronder waarschijnlijk een vleermuissoort en enkele amfibieën bekend in het kilometerhok.

De gegevens uit de verschillende verspreidingsatlassen geven een indicatie van de soorten die in de omgeving voorkomen. Hierbij kan als kanttekening geplaatst worden dat het veelal gaat om oudere (vaak verouderde) gegevens. Het beeld van verspreidingsatlassen is voor veel soortgroepen niet volledig.

De meeste atlassen gaan uit van een gegevens die op uurhok (5 x 5 km) zijn verzameld. Het onderzoeksgebied vormt slechts enkele procenten van het oppervlak van het uurhok. Kortom met de verspreidingsgegevens uit de diverse atlassen zou een beeld worden gegeven kunnen worden van de onderzoekslocatie maar dit beeld heeft gelet op de beperkte omvang van de onderzoekslocatie geen toegevoegde waarde voor het onderzoek.

4.2 *Veldonderzoek*

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 8 oktober 2007. Hierbij is vooral de interpretatie van het mogelijk voorkomen van soorten aan de hand van het biotoop bepalend geweest. Gezien de aard van het terrein (bebouwd, grotendeels verhard) en de ligging van de school in de bebouwde kom van Woerden, is het plangebied voor de meeste soortgroepen niet geschikt.

4.2.1 *Flora*

Het terrein is grotendeels verhard of bebouwd en daardoor voor de meeste soorten ongeschikt. Rondom is het terrein onverhard, hierin staan enkele bomen en struiken. Aan twee zijden grenst het gebied aan brede watergangen. Beschermde soorten zijn op de locatie zelf niet te verwachten. Mogelijk dat in de watergang de beschermde zwanebloem voorkomt.

4.2.2 *Reptielen*

Er is geen dekking aanwezig en het merendeel van het terrein is verhard. Het terrein ligt midden in de bebouwde kom van Woerden. Voor alle soorten reptielen is het terrein ongeschikt.

4.2.3 *Amfibieën*

Ook voor amfibieën is het terrein grotendeels ongeschikt. Omdat aan twee zijden het terrein direct grenst aan water zullen een aantal algemeen voorkomende soorten mogelijk aanwezig zijn. De gewone pad, kleine water salamander, bastaardkikker en mogelijk de bruine kikker zullen zich kunnen voortplanten in de watergangen. Hierbij zullen ze ook deels gebruik maken van de randen van het onderzoeksterrein.

4.2.4 *Vissen*

Er is geen water aanwezig op het terrein. De watergangen langs de rand zullen door vissen gebruikt worden. Deze watergangen blijven intact.

4.2.5 Zoogdieren

Huismuis en de bruine rat kunnen in de gebouwen aanwezig zijn. Deze soorten zijn niet beschermd. De mol komt voor in het grasveld naast het gebouw. De groenstroken naast het schoolgebouw zijn behoorlijk open. Er is weinig schuilgelegenheid op de bodem aanwezig zodat ze voor zoogdieren minder aantrekkelijk zijn.

De gebouwen zelf zijn potentieel geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. De spouwmuur van het gebouw zijn toegankelijk voor deze soorten. Er zal nader onderzoek nodig zijn om vast te stellen of de gebouwen daadwerkelijk gebruikt worden. Dit is op grond van de quickscan is niet op voorhand uit te sluiten. Vleermuizen zijn soorten die een winterslaap houden, het beste tijdstip om de soorten aan te tonen ligt tussen april en augustus.

4.2.6 Vogels

Het gebouw zelf biedt geen onderdak aan broedvogels. De beplanting rondom het gebouw kan aan enkele (algemene) soorten nestgelegenheid bieden. Er zijn geen holen of nesten gevonden van vogels met een min of meer vaste verblijfplaats (spechten, roofvogels en uilen). Gezien de aard van de beplanting en het terrein zijn deze ook niet te verwachten.

4.2.7 Overige beschermde soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen of te verwachten.

5 Inventarisatie bomen en struiken

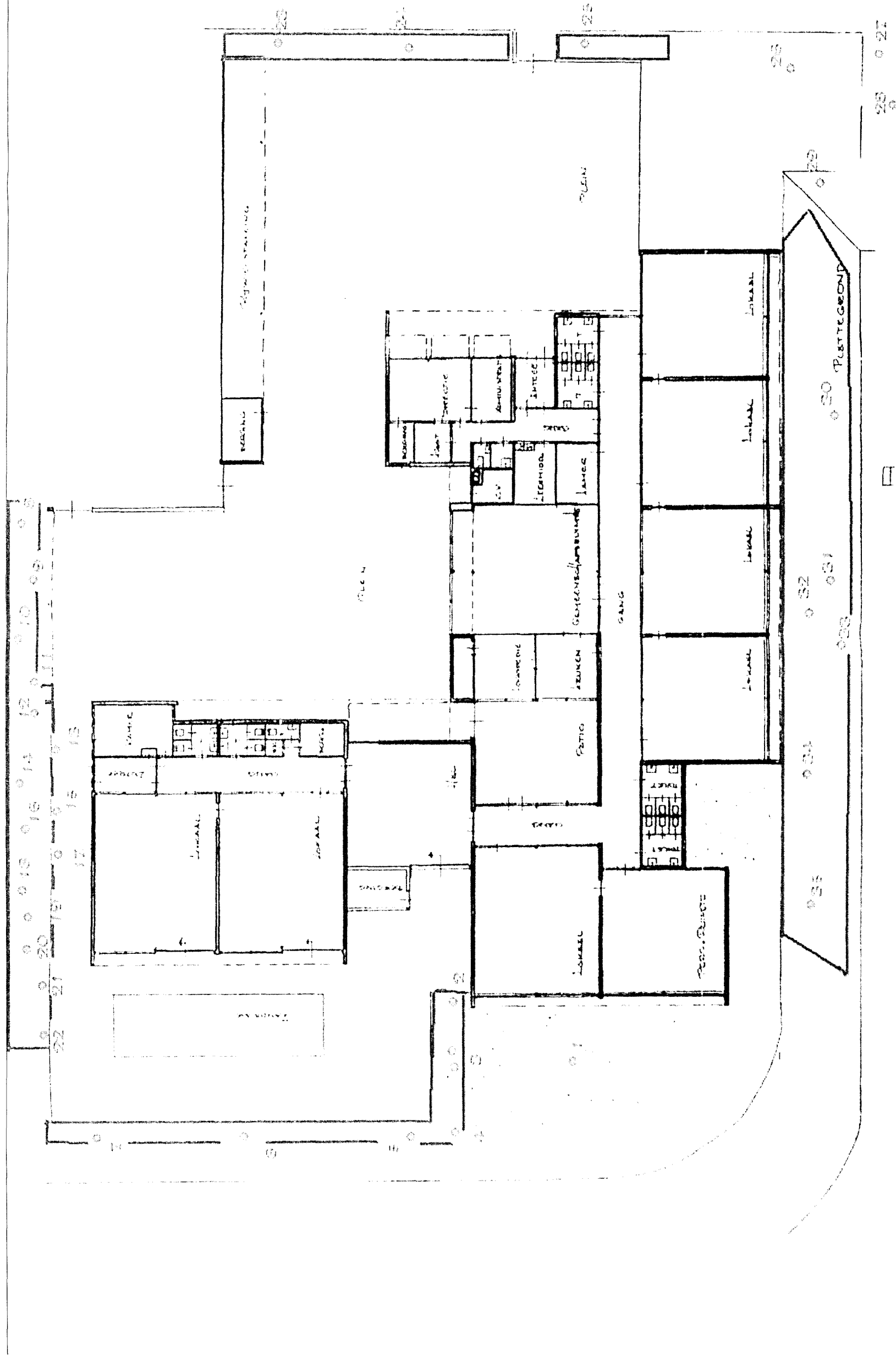
In de onderstaande tabel en de tekening op de volgende pagina zijn de bomen en struiken rondom het schoolgebouw in beeld gebracht.

Nummer	Soort	Diameter 1.30m	Opmerkingen
1	Grauwe els	35 cm	
2	Ruwe berk	35 cm	
3	Zomereik	19 en 17 cm	2 st.
4	Gewone esdoorn	15 cm	
5	Es	40 cm	
6	Ruwe berk	30 cm	
7	Zomereik	40 cm	
8	Acacia (Robinia)	< 10 cm	
9	Acacia (Robinia)	< 10 cm	
10	Iep	< 10 cm	
11	Iep	30 cm	
12	Iep	30 cm	
13	Meidoorn (eenstijlig)	15 cm	
14	Meidoorn (eenstijlig)	15 cm	
15	Ruwe berk	27 cm	
16	Lijsterbes	10 cm	
17	Lijsterbes	15 cm	
18	Ruwe berk	20 cm	
19	Es	25 cm	
20	Beuk	20 cm	
21	Gewone esdoorn	25 cm	
22	Ruwe berk	20 cm	
23	Meidoorn (eenstijlig)	< 10 cm	
24	Meidoorn (eenstijlig)	25 cm	
25	Meidoorn (eenstijlig)	25 cm	
26	Zomereik	30 cm	
27	Ruwe berk	20 cm	
28	Ruwe berk	20 cm	
29	Treurwilg	30 cm	
30	Ruwe berk	25 cm	
31	Ruwe berk	30 cm	
32	Ruwe berk	25 cm	
33	Treurwilg	35 cm	
34	Ruwe berk	20 cm	
35	Appelboom	15 cm	

Tabel: Bomen en struiken rondom het schoolgebouw.

Ekolo

ecologisch onderzoek en advies

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Volledigheid van het onderzoek*

Het beeld dat uit het onderzoek is gekomen vormt voor de meeste soortgroepenvoldoende basis om gefundeerde uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen ingreep voor beschermde soorten en gebieden.

Vleermuizen zijn op basis van de quickscan niet op voorhand uit te sluiten. Omdat de dieren in winterslaap zijn en dan moeilijk of niet te vinden zijn, zal nader onderzoek in de periode april/augustus moeten plaatsvinden.

6.2 *Conclusies*

Het onderzoeksterrein ligt in de bebouwde kom van Woerden. De voorgenomen ingreep zal daarom geen negatieve effecten hebben op beschermde gebieden.

In de beplanting rondom het schoolgebouw zullen broedvogels aanwezig zijn in het broedseizoen. Broedende vogels en hun nesten zijn beschermd. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te kappen.

Op het terrein zijn waarschijnlijk verder enkele amfibieën als beschermde soorten aanwezig. Het gaat hierbij om de gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker en mogelijk om de bruine kikker. Al deze soorten komen algemeen voor en vallen onder categorie 1 van de Flora- en faunawet. Voor ruimtelijke ingrepen geldt hiervoor een algehele vrijstelling. Wel geldt ten alle tijden de zorgplicht.

Het gebouw biedt mogelijk onderdak aan vleermuizen. Dit is op basis van de quickscan niet op voorhand uit te sluiten. Indien er uit nader onderzoek blijkt dat er daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn dan is een ontheffing noodzakelijk.

6.3 *Vrijstellingen en ontheffingen*

Indien er buiten het broedseizoen gekapt wordt is er wat vogels betreft geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor de amfibieën geldt voor de voorgenomen ingreep een algehele vrijstelling. Een ontheffing voor deze soorten is niet noodzakelijk.

Het al dan niet aanwezig zijn van vleermuizen zal uit nader onderzoek moeten blijken.

Literatuur

- Atlas van de Nederlandse vleermuizen; H. Limpens, K. Mostert en W. Bongers, KNNV 1997
 - www.natuurloket.nl
 - Rode Lijst Nederlandse broedvogels; Vogelbescherming Nederland 2004
 - Veldgids diersporen. Annemarie van Diepenbeek KNNV Uitgeverij, Utrecht 1999
 - Zoogdieren van West-Europa. Rogier Lange et al. KNNV Uitgeverij in samenwerking met de VZZ, Utrecht 1994.
 - Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S. e.a. KNNV Uitgeverij, Utrecht 1992
 - SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
 - Bergmans, W. & A. Zuiderwijk, 1986. Atlas van Nederlandse amfibieën en reptielen en hun bedreiging. Vijfde herpetogeografische verslag. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
-